

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Jiřího Miholy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném
vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 907)**

Vláda na své schůzi dne 20. července 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda obecně vítá snahu řešit problematiku vzdělávání na dálku v základních školách, ale upozorňuje, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v současné době připravuje návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který bude uceleně upravovat problematiku vzdělávání na dálku při mimořádných situacích. Některé s tím spojené povinnosti bude však nutné vymezit přímo v zákoně a nikoliv v prováděcím právním předpisu, jak navrhuji předkladatelé. Prováděcí vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy může pak upravovat pouze dílčí detaily a problematiku dále rozvádět.
2. V předloženém návrhu zákona je směřována forma a organizace vzdělávání. Forma vzdělávání je údajem, který se podle § 144 odst. 1 písm. d) školského zákona zapisuje do rejstříku škol a školských zařízení. Navrhovaná úprava by tím umožnila, aby základní škola měla v rejstříku zapsanou denní, distanční nebo kombinovanou formu vzdělávání. Záleželo by však pouze na konkrétní základní škole, zda by podala žádost o zápis příslušné formy vzdělávání. Žáci by pak základní vzdělávání uskutečňovali v té formě, kterou by si zvolili. Ve výsledku by základní vzdělávání mohlo probíhat na některých školách zcela bez osobní přítomnosti žáků, v jiných by zůstala situace nezměněna oproti současnému stavu, což zřejmě nebylo cílem předkladatelů.
3. Vláda se domnívá, že výsledným řešením by mělo být nastavení příslušných pravidel pro organizaci vzdělávání, tedy například umožnit vzdělávání na dálku prostřednictvím informačních technologií, při mimořádných situacích. Distanční, případně kombinované vzdělávání, by mělo být u základních škol spíše doplňkem k denní formě vzdělávání.

Denní forma základního vzdělávání by měla i nadále zůstat primární. Pravidelná denní docházka do školy rozvíjí sociální dovednosti žáků, učí je spolupracovat a chovat se ve skupině. Zejména u žáků prvního stupně základní školy jsou tyto sociální aspekty velmi důležité.

4. Nelze souhlasit s tvrzením uvedeným v odůvodnění návrhu zákona, že změna nebude mít žádný finanční dopad. Z dlouhodobého hlediska lze finanční dopady zcela jistě očekávat. Pokud bude škola paralelně v jedné třídě vést pro část žáků denní vzdělávání a zároveň pro jinou část žáků distanční vzdělávání, vzniknou dopady na vyšší počet hodin přímé pedagogické činnosti, a tedy nárůst počtu pedagogů a výdajů na platy. Návrh zákona by zcela jistě přinesl i další sociální dopady. Zejména u žáků prvního stupně základní školy si nelze představit, že by se dálková výuka neuskutečňovala za účasti alespoň jednoho z rodičů. Navrhovaná úprava tedy klade zvýšené nároky i na život rodin.
5. Návrh zákona nevyhovuje ani standardním formálně legislativním požadavkům, např. obsahuje-li návrh zákona pouze jednu změnu jednoho právního předpisu, není nutné tuto změnu uvádět označením novelizačního bodu.